

Ναυλώσεις

Κεφάλαιο 6^ο

Επίκουρος Καθηγητής
Διονύσιος Πολέμης

Τα κύρια Είδη Ναύλωσης

Ο σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι η μελέτη των ειδών ναύλωσης. Οι ναυλώσεις αποτελούν τις πωλήσεις των ναυτιλιακών εταιρειών και καθορίζουν τη βιωσιμότητα και την επιτυχία τους. Στόχος κάθε ναυτιλιακής επιχείρησης είναι η ναύλωση του πλοίου ή του στόλου της με τον πιο επικερδή ναύλο και για το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση της συγκεκριμένης ενότητας θα είστε σε θέση να:

- Να γνωρίζετε όλα τα κύρια είδη ναυλώσεων
 - Ναύλωση ανά ταξίδι - Voyage Charter
 - Χρονοναύλωση - Time Charter
 - Ναύλωση ταξιδιού χρονοδιάρκειας - Time Charter Trip
 - Ναύλωση γυμνού πλοίου - Bareboat Charter
 - Συμβόλαιο εργολαβικής εκμίσθωσης- Contract of Affreightment (COA)

Ναύλωση Ανά Ταξίδι / Voyage Charter

Στη ναύλωση ανά ταξίδι έχουμε πλήρη περιγραφή του φορτίου και γνώσης του χρόνου παραμονής του πλοίου στα λιμάνια φόρτωσης και εκφόρτωσης.

Αυτό το είδος τη ναύλωσης προτιμάται από ναυλωτές οι οποίοι θέλουν να μεταφέρουν μια παρτίδα φορτίου. Η ναυτιλιακή εταιρεία πληρώνεται για την υπηρεσία της με αυτό που ονομάζουμε 'ναύλο' (freight) και γίνεται σε \$ ή € ανά τόνο ή κυβικό μέτρο (εάν το φορτίο είναι ελαφρύ) που θα φορτωθεί στο πλοίο ή κατ' αποκοπή / lump-sum.

Οι συνήθης τύποι ναυλοσυμφώνων είναι το GENCON, OREVOY, COALVOY, AYSTWHEAT, FERCON κ.α

Ναύλωση Ανά Ταξίδι / Voyage Charter

Στο συμβόλαιο προσδιορίζονται συγκεκριμένες ημέρες που το πλοίο υποχρεώνεται να παρουσιαστεί στο λιμάνι φόρτωσης, αλλά και ημέρες παραμονής στο λιμάνι ανάλογα το φορτίο, το μέγεθος του φορτίου και τα μέσα φόρτωσης που είναι διαθέσιμα.

Εάν το πλοίο δεν παρουσιαστεί μέχρι την ημερομηνία ακύρωσης / Canceling Date στο συμφωνημένο λιμάνι, τότε ο ναυλωτής έχει το δικαίωμα να ακυρώσει το ναυλοσύμφωνο και να μη δεχτεί το πλοίο.

Ναύλωση Ανά Ταξίδι / Voyage Charter

Ο καπετάνιος του πλοίου θα πρέπει να ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα για την ακριβή ημερομηνία και ώρα άφιξης του στο λιμάνι, ώστε οι ναυλωτές να μεταφέρουν έγκαιρα το φορτίο και να μην υπάρχουν καθυστερήσεις.

Στο ναυλοσύμφωνο επίσης καθορίζεται ο χρόνος που διαθέτει ο ναυλωτής για τη φόρτωση και την εκφόρτωση του πλοίου (Laytime / Σταλίες), τον οποίο εάν υπερβεί θα πρέπει να καταβάλει στον πλοιοκτήτη ένα προκαθορισμένο ναύλο, γνωστό ως «Επισταλίες» / «Demurrage». Ο χρόνος του laytime αρχίζει να μετράει όταν το πλοίο είναι στο λιμάνι και έτοιμο για να ξεκινήσει τη διαδικασία φόρτωσης ή εκφόρτωσης και ο καπετάνιος αποστέλλει στο ναυλωτή το λεγόμενο NOR- Notice of Readiness.

Ναύλωση Ανά Ταξίδι / Voyage Charter

Στο Voyage Charter όλα τα έξοδα λειτουργίας / Operational Expenses, όπως οι μισθοί, οι τροφοδοσίες αλλά και τα λιμενικά έξοδα, τα ειδικά ασφάλιστρα κ.α καλύπτονται από τον πλοιοκτήτη, ο οποίος πρέπει να τα λάβει υπόψη του στη χρέωση των υπηρεσιών του προς το ναυλωτή.

Παράλληλα, ο πλοιοκτήτης αναλαμβάνει και το ρίσκο της πραγματικής διάρκειας του ταξιδιού, το οποίο από εξωγενείς παράγοντες μπορεί να είναι διαφορετικό από εκείνο που συμφωνήθηκε. Π.χ κακές καιρικές συνθήκες ή μια απεργία των λιμενεργατών, δεν επιτρέπουν την εκφόρτωση. Μη μπορώντας να εκφορτώσει το πλοίο είναι αναγκασμένο να περιμένει στο λιμάνι και δεν είναι ελεύθερο για εκμετάλλευση.

Ναύλωση Ανά Ταξίδι / Voyage Charter

Στην αντίθετη περίπτωση όπου οι διαδικασίες φορτοεκφόρτωσης ολοκληρωθούν συντομότερα από ότι έχει συμφωνηθεί και καταγραφεί στο ναυλοσύμφωνο, τότε ο πλοιοκτήτης υποχρεώνεται να καταβάλλει ένα ποσοστό των συμφωνημένων σταλιών πίσω στο ναυλωτή ως μορφή αποζημίωσης, καθώς έχει πληρωθεί για κάποιο παραπάνω χρόνο από εκείνον που τελικώς χρειάστηκε. Αυτή η επιστροφή χρημάτων ονομάζεται επισταλία / despatch.

Ναύλωση Ανά Ταξίδι / Voyage Charter

Τέλος στο ναυλοσύμφωνο μπορεί να καθοριστεί ποιος θα αναλάβει το κόστος της φορτοεκφόρτωσης.

Εάν το κόστος επιβαρύνει τον πλοιοκτήτη, τότε εκείνος πρέπει να προσλάβει στοιβαδόρους φορτίου και θα πρέπει να συμπεριλάβει το κόστος της εργασίας τους στον υπολογισμό του ναύλου. Σε αυτή τη περίπτωση λέμε ότι το ναυλοσύμφωνο έχει Liner Terms.

Εάν το κόστος επιβαρύνει το ναυλωτή τότε λέμε ότι το ναυλοσύμφωνο έχει όρους Free In and Out (FIO)

Χρονοναύλωση / Time Charter

Με τη χρονοναύλωση ένας ναυλωτής ενοικιάζει ένα πλοίο για μια χρονική περίοδο που μπορεί να είναι από λίγες εβδομάδες έως και αρκετά χρόνια. Από την άλλη μεριά, ο πλοιοκτήτης αποκτά ένα σταθερό εισόδημα κατά τη διάρκεια της χρονοναύλωσης, γεγονός αρκετά σημαντικό όταν δεν υπάρχουν αρκετά φορτία για εύρεση ναύλου ή υπάρχει κάποια υποχρέωση αποπληρωμής δανείου.

Τα πιο δημοφιλή ναυλοσύμφωνα για αυτό το είδος της ναύλωσης είναι το NYPE και το BALTIME

Χρονοναύλωση / Time Charter

Σε αυτή τη μορφή ναύλωσης, ο πλοιοκτήτης εξακολουθεί να έχει τη διαχείριση του πλοίου και έχει την υποχρέωση να καλύπτει τα πάγια έξοδα του (π.χ οι μισθοί του πληρώματος, τα έξοδα επαναπατρισμού του πληρώματος, λιπαντικά μηχανής κ.α)

Ο ναυλωτής από την άλλη μεριά είναι υπεύθυνος:

- Να πληρώνει το προκαθορισμένο ενοίκιο στον πλοιοκτήτη κάθε 15 ημέρες ή μηνιαίος προκαταβολικά,
- Για την επιχειρησιακή λειτουργία του πλοίου και τα λειτουργικά του έξοδα, όπως καύσιμα, λιμενικά τέλη, τέλη διέλευσης καναλιών κτλ.
- Για την μεταφορά δικών του φορτίων ή εύρεση φορτίων προς όφελος δικό του, καθώς ο ναύλος θα πρέπει να αποδίδεται στον πλοιοκτήτη είτε το πλοίο μεταφέρει φορτία είτε όχι. Είναι σημαντικό να τονισθεί εδώ, ότι στο ναυλοσύμφωνο ο πλοιοκτήτης έχει το δικαίωμα να θέσει όρο στο ναυλωτή τη μη μεταφορά επικίνδυνων φορτίων

Ναύλωση ταξιδιού χρονοδιάρκειας/ Time Charter Trip

Το Time charter trip είναι ένα είδος ναύλωσης που εμπεριέχει στοιχεία voyage charter, καθώς αφορά τη μεταφορά μιας παρτίδας φορτίου, αλλά και time charter, γιατί τα εμπλεκόμενα μέρη έχουν τα ίδια δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις.

Ο ναύλος καταβάλλεται όπως και στη περίπτωση της χρονοναύλωσης και το ύψος αυτού του μισθώματος σχετίζεται περισσότερο με το μέγεθος των ναύλων της Spot αγοράς.

Ναύλωση γυμνού πλοίου / Bareboat Charter

Η ναύλωση Bareboat αναφέρεται στην ενοίκιαση ενός πλοίου στο ναυλωτή, ο οποίος αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις, τους κινδύνους αλλά και τα πλεονεκτήματα του να διοικεί ένα πλοίο σαν να είναι πλοιοκτήτης.

Ο πλοιοκτήτης επιβαρύνεται με την ασφαλιστική κάλυψη του πλοίου, των προμηθειών των ναυλομεσιτών που έκλεισαν τη συμφωνία αλλά και χρηματοοικονομική πλευρά της επένδυσης του, δηλαδή της αποτίμησης της αξίας του πλοίου ή την υποχρέωση αποπληρωμής κάποιου δανείου που έχει ως εγγύηση το εν λόγω πλοίο.

Υπάρχουν αρκετοί τύποι ναυλωσύμφωνων για bareboat αλλά οι πιο πολυσύχναστοι είναι το BARECON A ή B της BIMCO.

Σε αυτή τη μορφή ναύλωσης είναι υψίστης σημασίας η κατάσταση που βρίσκεται το πλοίο την ημέρα που δίνεται στο ναυλωτή καθώς και την ημέρα που παραδίδεται πίσω στον πλοιοκτήτη. Το πλοίο πρέπει να δωθεί και να παραδωθεί στην ίδια κατάσταση, για αυτό το λόγο γίνεται εκτενείς έλεγχος του πλοίου τόσο στην παράδοση όσο και στην παραλαβή του.

Συμβόλαιο εργολαβικής εκμίσθωσης / Contract of Affreightment (COA)

Το COA αναφέρεται στην υποχρέωση που αναλαμβάνει ένας πλοιοκτήτης μεταφοράς μιας δεδομένης ποσότητας φορτίου από κάποιο καθορισμένο λιμάνι φόρτωσης σε συγκεκριμένο λιμάνι εκφόρτωσης, με συγκεκριμένους όρους ναύλωσης και πραγματοποιώντας πολλαπλές διαδρομές, σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Το ναυλοσύμφωνο που χρησιμοποιείται σε αυτού του είδους την ναύλωση ονομάζεται VOLCOA

Συμβόλαιο εργολαβικής εκμίσθωσης / Contract of Affreightment (COA)

Το ναυλοσύμφωνο αυτό δίνει τη δυνατότητα στον πλοιοκτήτη να χρησιμοποιεί όποιο πλοίο του στόλου του και όχι απαραίτητα κάποιο συγκεκριμένο ή ακόμα και να ναυλώσει τρίτων εάν κάποιο δικό του δεν είναι διαθέσιμο τη δεδομένη στιγμή.

Το ναυλοσύμφωνο COA δίνει πλεονεκτήματα και στον πλοιοκτήτη, ο οποίος εξασφαλίζει ναύλους για τα πλοία του και αμείβεται σύμφωνα με τους τόνους που μεταφέρει. Από την άλλη ο ναυλωτής έχοντας διασφαλίσει τη μεταφορά των αγαθών του και με συγκεκριμένο ναύλο, αποφεύγοντας τον κίνδυνο της αύξησης της τιμής του, μπορεί να δώσει περισσότερη προσοχή στην ανάπτυξη και προώθηση των αγαθών του.